

ВИХОВНА РОБОТА КУРАТОРА СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація Досліджується процес виховання в студентській групі, способи впливу на групу з боку куратора. Розглядаються об'єктивні та суб'єктивні фактори взаємодії куратора та студентів, становлення самостійності студентів.

Ключові слова: виховання, куратор, студентська група, особистість

Abstract The process of education in the student group, the response to the group by the curator. We consider the objective and subjective factors interact curator and students, the establishment of autonomy of students.

Keywords: education, supervisor, student group, person

Значна роль у особистісному розвитку майбутнього професіонала належить куратору академічної групи. Саме від організаторських та особистісно–професійних якостей куратора залежить вектор професійного та особистісного становлення майбутніх спеціалістів.

Процес виховання завжди спрямований на зміну поглядів, переконань, ідеалів, звичок, поведінки. Сутність виховання з точки зору філософії визначається як перетворення культури людства в індивідуальну форму існування. Сутність виховання з точки зору педагогіки полягає у привласненні соціального досвіду. Зміст цього процесу полягає в тому, щоб те зовнішнє, об'єктивне, найкраще, що є в соціальному досвіді, стало суб'єктивним, тобто перетворилося на погляди і переконання, вчинки і поведінку особистості.

Ідеалом виховання в нашому суспільстві є гармонійно розвинена, високоосвічена, соціально-активна й національно свідома людина, що наділена глибокою громадянською відповідальністю, високими духовними якостями, родинними й патріотичними почуттями, є носієм кращих надбань національної та світової культури, здатна до саморозвитку і самовдосконалення [1].

Виховання – процес цілеспрямованого систематичного формування особистості, зумовленого законами суспільного розвитку, дією об'єктивних і суб'єктивних чинників.

У вихованні особистості беруть участь сім'я, родина, навчально-виховні заклади, на нього впливають мікро- і макросередовище, соціально-політична та економічна ситуація в країні, засоби масової інформації, громадські організації та ін. Усе це робить процес виховання, з одного боку, більш керованим, оскільки існує чимало ефективних способів і засобів впливу на особистість, а з іншого – ускладнює управління ним, тому що важко інтегрувати всі фактори впливу, застерегти особистість від негативних впливів [2].

Освітня установа є основним соціальним інститутом, що забезпечує виховний процес. У зв'язку з цим, завдання виховання людини бачиться в тому, щоб сприяти її розвитку як особі, здатній до постійного самовдосконалення, яка володіє високим культурним рівнем, розвиненим фізичним, інтелектуальним і етичним потенціалом, готова активно діяти на загальну користь у межах національної і світової культури, змінюючи і перетворюючи себе. У цьому контексті особливого значення набуває оновлення змісту і організаційних форм виховної роботи у ВНЗ, вдосконалення форм і методів роботи куратора. Від того, наскільки куратор сам по собі є особистістю, від того, наскільки серйозно він відноситься до своєї роботи, певним чином залежать результати навчально-виховного процесу у ВНЗ [3].

Кураторство – одна з форм роботи зі студентами і, як будь-яка діяльність, безпосередньо залежить від того враження, яке створюється і підтримується у студентів про куратора.

Куратор академічної групи бере чинне найбільшу участь у вихованні студентської молоді. Саме він найчастіше з-поміж інших викладачів вступає у взаємини з однією й тією ж групою студентів протягом тривалого періоду, а також створює певну виховну систему академічної групи. Виховна робота куратора здійснюється з метою засвоєння студентами сукупної системи не тільки національних та громадянських цінностей, загальнолюдських та особистісних, а також для формування моральних якостей та духовності особистості майбутнього технолога. Таким чином, у своїй діяльності наставник академічної групи здійснює також і виховну функцію. Отже, діяльність

куратора академічної групи студентів спрямована на сприяння повноцінній життєдіяльності студентського колективу та створення здорового морально-психологічного клімату в ньому, формування високої культури, моральної вихованості та професійних якостей сучасного спеціаліста, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей.

Однак позааудиторна діяльність студентської молоді, організована наставником, не може бути лише сумою культурно-масових та інтелектуальних заходів. Її ефективність залежить не від кількості культпоходів і бесід на моральні теми, а від емоційної насиченості і творчої спрямованості роботи, яка передбачала б для кожного студента максимальний прояв своїх здібностей та таланту.

Значну увагу варто приділити питанням потенційних можливостей дозвілля. Проте сучасна молодь не завжди використовує усі можливості такої діяльності. Одним із завдань вузу в цій проблемі є надання допомоги студентові в урізноманітненні проведення вільного часу, спрямуванні молоді на творчий, розвиваючий, культурний, освітній та здоровий відпочинок, який також має бути спрямованим на духовне збагачення особистості, надбання духовних цінностей тощо.

Так історично склалося, що реалізація виховної роботи в академічних групах здійснюється через інститут кураторів. Це управлінська ланка, яка взаємодіє з іншими у системі позааудиторної виховної роботи і забезпечує її організацію на рівні студентської групи. Результатом діяльності куратора є набуття молодою людиною соціального досвіду поведінки, формування національної самосвідомості, ціннісних орієнтацій і розвиток індивідуальних якостей особистості. Куратор – це не просто викладач, який відповідає за організацію та проведення відповідних виховних заходів, а є творцем колективу групи, який задає напрям його діяльності, що позитивно впливає на кожного члена групи. Діяльність куратора є найбільш діючим ланцюгом у навчально-виховній системі технікуму, основним механізмом її реалізації, – органічним поєднанням підготовки спеціаліста та особистості, якій властива національна самосвідомість, гідність, загальнолюдські цінності. Куратор бере на себе місію старшого колеги в оволодінні студентом позитивними соціальними ролями, використовуючи позааудиторну виховну роботу як “ситуації соціального досвіду поведінки” [4].

Але і сам куратор виступає суб'єктом соціалізації, тому що теж приймає та переробляє соціальний досвід, носієм якого є студентство. Отже, педагогічним засобом соціалізації є велика кількість стосунків, які виникають не тільки у навчальному процесі, а й в організації виховної позааудиторної роботи.

Здається цілком нелогічним те, що сучасний куратор відповідає за поведінку студентів академічної групи. Після закінчення школи, де опікуном був класний керівник, куратор послідовно переймає естафету. Цікавим є те, що батьки студентів молодших курсів не усвідомлюють того, що куратор не нянька для їхніх дітей, він відіграє іншу вирішальну роль, а саме: становлення майбутнього фахівця, громадянина, сім'янина вже на більш свідомому рівні. На цьому етапі куратор має справу з досить дорослими людьми.

На сучасному етапі у зв'язку з євро інтеграційними процесами функції та обов'язки куратора можуть бути спростовані. На нашу думку, багатовікова тенденція опікати дітей будь-якого віку залишиться у нашій країні, тому що менталітет українського народу і студентства зокрема, не може так швидко реорганізуватися та адаптуватися до самостійності. Поступове привчання молоді до відповідальності за своє навчання, поведінку, слова, вчинки і життя у повному розумінні цього слова залишається основним завданням. Становлення самостійності студентів – процес довготривалий і складний. Ми сподіваємося, що корінні зміни у вищих навчальних закладах нададуть можливості більш повно розкрити потенціал нації, досягти нових висот у здобуванні престижної освіти. Куратор трансформується у європейського тьютора, консультанта, стануть більш чіткими і прозорими вимоги до нього, його права і обов'язки; куратору ніщо не заважатиме виконувати функцію організатора дозвілля студентської молоді.

Висновок. Отже, роль куратора полягає в створенні таких умов, які б допомогли студентам знайти себе і своє місце в студентському колективі і в соціальному житті. Куратор є організатором діяльності студентів і координатором виховних дій. У своїй виховній роботі куратор реалізує педагогічні принципи гуманізації, соціальної обумовленості навчання і виховання, індивідуалізації, соціального ґартування, створення виховуючого середовища.

Головне в діяльності куратора – сприяння саморозвитку особистості, реалізації її творчого потенціалу, забезпечення активного соціального захисту студента, створення необхідних і достатніх умов для активізації зусиль студентів для вирішення навчальних і життєвих проблем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ / REFERECES

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С.С. Вітвицька // Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Метод. посіб. / С.С. Вітвицька // Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
3. Гетьман И. А. Роль куратора в развитии корпоративной культуры ДГМА (по результатам исследований) / И.А. Гетьман, С. Г. Карнаух, Т. В. Кудерская. Корпоративна культура організацій XXI століття: Збірник наук. праць // Краматорськ, 2007. – С. 183-190.
4. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Л. Ортинський // К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

Кучерук Олександр Олександрович, студент групи МІТ-15б, факультет комп'ютерних систем та автоматики

Науковий керівник – Маньковська Вікторія Сергіївна, асистент кафедри метрології та промислової автоматики Вінницького національного технічного університету